TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) NUTARTIS

2022 m. gruodžio 22 d.*

(Tekstas ištaisytas 2023 m. kovo 2 d. nutartimi)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalis – SESV 267 straipsnis – Būtinybė išaiškinti Sąjungos teisę, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų priimti sprendimą byloje – Nebuvimas – Akivaizdus nepriimtinumas“

Sujungtose bylose C-491/20–C-496/20, C-506/20, C-509/20 ir C-511/20

dėl *Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych)* (Aukščiausiojo Teismo Darbo ir socialinio draudimo bylų kolegija, Lenkija) 2020 m. liepos 15 d. nutartimis, kurias Teisingumo Teismas gavo 2020 m. rugsėjo 24 d. (C-491/20), 2020 m. rugsėjo 25 d. (C-492/20), 2020 m. rugsėjo 28 d. (C-493/20), 2020 m. spalio 2 d. (C-494/20 ir C-495/20), 2020 m. spalio 6 d. (C-496/20), 2020 m. spalio 9 d. (C-506/20), 2020 m. rugsėjo 22 d. (C-509/20) ir 2020 m. spalio 13 d. (C-511/20), pagal SESV 267 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

W. Ż.

prieš

A. S.,

Sąd Najwyższy,

dalyvaujant

Prokurator Generalny (C-491/20),

ir

W. Ż.

prieš

K. Z.,

Skarb Państwa – Sąd Najwyższy,

* Proceso kalba: lenkų.

dalyvaujant

Prokurator Generalny (C-492/20),

ir

P. J.

prieš

A. T.,

R. W.,

Sąd Najwyższy,

dalyvaujant

Prokurator Generalny (C-493/20),

ir

K. M.

prieš

T. P.,

Skarb Państwa – Sąd Najwyższy,

dalyvaujant

Prokurator Generalny (C-494/20),

ir

T. M.

prieš

T. D.,

M. D.,

P. K.,

J. L.,

M. L.,

O. N.,

G. Z.,

A. S.,

Skarb Państwa – Sąd Najwyższy,

dalyvaujant

(Ištaisyta 2023 m. kovo 2 d. nutartimi) **Prokurator Generalny** (C-495/20),

ir

M. F.

prieš

T. P.,

dalyvaujant

Prokurator Generalny (C-496/20),

ir

T. B.

prieš

T. D.,

M. D.,

P. K.,

J. L.,

M. L.,

O. N.,

G. Z.,

A. S.,

Skarb Państwa – Sąd Najwyższy,

dalyvaujant

Prokurator Generalny (C-506/20),

ir

M. F.

prieš

J. M.,

dalyvaujant

Prokurator Generalny,

Rzecznik Praw Obywatelskich (C-509/20),

ir

B. S.

prieš

T. D.,

M. D.,

P. K.,

J. L.,

M. L.,

O. N.,

Skarb Państwa – Sąd Najwyższy,

dalyvaujant

Prokurator Generalny (C-511/20),

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė A. Prechal (pranešėja), teisėjai M. L. Arastey Sahún, F. Biltgen, N. Wahl ir J. Passer,

generalinis advokatas A. M. Collins,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– W. Ż., atstovaujamo *adwokaci* S. Gregorczyk-Abram, M. Pietrzak ir M. Wawrykiewicz,

– A. S., atstovaujančio sau pačiam,

– K. Z., atstovaujančio sau pačiam,

– P. J., atstovaujamo *adwokaci* S. Gregorczyk – Abram ir M. Wawrykiewicz,

– A. T., atstovaujančio sau pačiam,

– K. M., atstovaujamo *adwokat* M. Jabłoński,

– T. P., atstovaujančio sau pačiam,

– T. M., T. B. ir B. S., atstovaujamų *adwokat* M. Gajdus,

– M. F., atstovaujamos *radca prawny* W. Popiołek,

– P. K., atstovaujančio sau pačiam,

– *Sąd Najwyższy*, atstovaujamo M. Manowska,

– *Prokurator Generalny*, atstovaujamo R. Hernand ir M. Pasionek,

– *Rzecznik Praw Obywatelskich*, atstovaujamo M. Taborowski ir M. Wróblewski,

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

– Europos Komisijos, atstovaujamos K. Herrmann ir P. J. O. Van Nuffel,

atsižvelgęs į tai, kad išklausius generalinį advokatą nuspręsta priimti sprendimą motyvuota nutartimi pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalį,

priima šią

Nutartį

1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą pateikti dėl ESS 2 straipsnio, 4 straipsnio 2 ir 3 dalių, 6 straipsnio 3 dalies ir 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, SESV 267 straipsnio ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnio išaiškinimo.

2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant ginčus W. Ż. (C-491/20 ir C-492/20), P. J. (C-493/20), K. M. (C-494/20), T. M. (C-495/20), M. F. (C-496/20 ir C-509/20), T. B. (C-506/20) ir B. S. (C-511/20) su A. S. (C-491/20), K. Z. (C-492/20), A. T. ir R. W. (C-493/20), T. P. (C-494/20 ir C-496/20), T. D., M. D., P. K., J. L., M. L., O. N. (C-495/20, C-506/20 ir C-511/20), G. Z. ir A. S. (C-495/20 ir C-506/20), J. M. (C-509/20), taip pat su *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas, Lenkija) (C-491/20 ir C-493/20) ir *Skarb Państwa – Sąd Najwyższy* (Valstybės iždas – Aukščiausiasis

Teismas, Lenkija) (C-492/20, C-494/20, C-495/20, C-506/20 ir C-511/20) dėl prašymų pripažinti, kad įvairių asmenų, vykdančių *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjo funkcijas, ir šio teismo nesiejo tarnybos santykiai.

Nacionalinė teisė

Konstitucija

3 *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (Lenkijos Respublikos Konstitucija, toliau – Konstitucija) 144 straipsnio 2 ir 3 dalys suformuluotos taip:

„2. Tam, kad Respublikos Prezidento teisės aktai turėtų galią, jie privalo būti pasirašyti Ministrų Tarybos pirmininko; pasirašydamas aktą jis prisiima atsakomybę prieš *Sejm* [(Seimas, Lenkija)].

3. 2 dalies nuostatos netaikomos šiais atvejais:

<…>

17) skiriant teisėjus;

<…>“

4 Pagal Konstitucijos 179 straipsnį Lenkijos Respublikos Prezidentas, remdamasis *Krajowa Rada Sądownictwa* (Nacionalinė teismų taryba, Lenkija) (toliau – NTT) siūlymu, skiria teisėjus neterminuotam laikotarpiui.

Civilinio proceso kodeksas

5 *Kodeks postępowania cywilnego* (Civilinio proceso kodeksas) 189 straipsnyje nustatyta:

„Ieškovas gali kreiptis į teismą su prašymu dėl teisinio santykio ar teisės buvimo arba nebuvimo pripažinimo, jeigu jis yra tuo teisiškai suinteresuotas.“

Aukščiausiojo Teismo įstatymas

6 2017 m. gruodžio 8 d. *Ustawa o Sądzie Najwyższym* (Aukščiausiojo Teismo įstatymas) (*Dz. U.*, 2018, 5 pozicija) įsigaliojo 2018 m. balandžio 3 d. Šiuo įstatymu *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis teismas) buvo įsteigtos dvi naujos kolegijos, t. y. *Izba Dyscyplinarna* (Drausmės bylų kolegija) ir *Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych* (Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija).

7 Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Drausmės bylų kolegijos jurisdikcijai priklauso:

1) drausmės bylos:
   a) dėl [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjų;

b) [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] nagrinėjamos siejant su drausminėmis procedūromis, vykdomomis pagal šiuos įstatymus:

<…>

– Bendrosios kompetencijos teismų sistemos įstatymą <…>,

<…>

<…>

2) darbo teisės ir socialinės apsaugos bylos, susijusios su [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjais;

<…>“

8 Aukščiausiojo Teismo įstatymo 73 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„[*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjų drausmės bylas nagrinėja šie teismai:

1) kaip pirmoji instancija: [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] kolegija, kurią sudaro du drausmės bylų kolegijos teisėjai ir vienas [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] tarėjas;

2) kaip apeliacinė instancija: [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] kolegija, kurią sudaro trys drausmės bylų kolegijos teisėjai ir du [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] tarėjai.“

9 Aukščiausiojo Teismo įstatymas buvo ne kartą keistas, be kita ko, 2019 m. gruodžio 20 d. *Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw* (Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas, Aukščiausiojo teismo įstatymas ir tam tikri kiti įstatymai) (*Dz. U.*, 2020, 190 pozicija).

10 Aukščiausiojo Teismo įstatymo, iš dalies pakeisto 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymu, 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija yra kompetentinga nagrinėti prašymus ar pareiškimus dėl teisėjo nušalinimo ar teismo, kuriame turi būti nagrinėjama byla, paskyrimo, įskaitant skundus dėl teismo ar teisėjo nepriklausomumo nebuvimo. Bylą nagrinėjantis teismas nedelsdamas nusiunčia prašymą Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos pirmininkui, kad jis būtų išnagrinėtas pagal atskirose nuostatose nustatytas taisykles. <…>“

11 Aukščiausiojo Teismo įstatymo, iš dalies pakeisto 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymu, 29 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyta:

„2. Kalbant apie [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] ar jo organų veiklą, draudžiama ginčyti [teismų], konstitucinių organų ar teisės kontrolės ir apsaugos organų legitimumą.

3. *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) ar kita valdžios institucija negali nei konstatuoti, nei vertinti teisėjo paskyrimo ar iš jo kylančių įgaliojimų vykdyti teismines funkcijas teisėtumo.“

Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas

12 2001 m. liepos 27 d. *Ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas) su pakeitimais (*Dz. U.*, 2018, 23 pozicija) 110 straipsnyje nustatyta:

„1. Teisėjams iškeltose drausmės bylose sprendimus priima:

1) pirmojoje instancijoje:
   a) drausmės teismų prie apeliacinių teismų trijų teisėjų kolegijos;

   <…>

3. Drausmės bylų teismas, kurio veiklos teritorijoje teisėjas, kuriam iškelta drausmės byla, vykdo savo funkcijas, negali nagrinėti 1 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytų bylų. Drausmės bylų teismą, turintį jurisdikciją nagrinėti bylą, nustato Drausmės bylų kolegijos darbui vadovaujantis [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] pirmininkas įgaliotinio drausmės klausimais prašymu.

<…>“

NTT įstatymas

13 NTT veiklą reglamentuoja 2011 m. gegužės 12 d. *Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa* (Nacionalinės teismų tarybos įstatymas; *Dz. U.*, 2011, Nr. 126, 714 pozicija), iš dalies pakeistas, be kita ko, 2017 m. gruodžio 8 d. *Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw* (Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas Nacionalinės teismų tarybos įstatymas ir tam tikri kiti įstatymai; *Dz. U.*, 2018, 3 pozicija) ir 2018 m. liepos 20 d. *Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw* (Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas ir tam tikri kiti įstatymai; *Dz. U.*, 2018, 1443 pozicija, toliau – NTT įstatymas).

14 NTT įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jei eiti teisėjo pareigas pretenduoja keli kandidatai, [NTT] bendrai išnagrinėja ir įvertina visas pateiktas paraiškas. Tokiu atveju [NTT] dėl visų kandidatų priima nutarimą, jame pareiškia poziciją dėl siūlymo skirti į teisėjo pareigas teikimo.“

15 Šio įstatymo 43 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Jeigu 37 straipsnio 1 dalyje nurodytą nutarimą ginčija ne visi procedūros dalyviai, jis tampa galutinis dėl tos dalies, kurioje išdėstytas sprendimas neteikti siūlymo skirti į teisėjo pareigas tų kandidatų, kurie nepateikė skundo, laikantis 44 straipsnio 1b dalies nuostatų.“

16 Minėto įstatymo 44 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Procedūros dalyvis gali kreiptis į [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] dėl [NTT] nutarimo neteisėtumo, nebent atskirose nuostatose numatyta kitaip. <…>

1a. Individualiose bylose, susijusiose su skyrimu eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, skundas gali būti pateiktas [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas, Lenkija)]. Tokiais atvejais skundas [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis

Teismas)] negalimas. Skundas [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas)] negali būti grindžiamas tuo, kad buvo neteisingai įvertinta kandidatų atitiktis kriterijams, į kuriuos atsižvelgta priimant sprendimą dėl siūlymo skirti eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas teikimo.

1b. Jeigu 37 straipsnio 1 dalyje nurodytą nutarimą ginčija ne visi procedūros dalyviai, individualiose bylose, susijusiose su skyrimu eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, šio nutarimo dalis, kurioje yra sprendimas teikti siūlymą skirti eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, ir dalis, kurioje yra sprendimas neteikti siūlymo skirti eiti to paties teismo teisėjo pareigas, tampa galutinės tiems procedūros dalyviams, kurie nepateikė skundo.

<…>

4. Individualiose bylose, susijusiose su skyrimu eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, jeigu [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas)] panaikina NTT nutarimą neteikti siūlymo skirti eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, tai prilyginama skundą pateikusio procedūros dalyvio kandidatūros patvirtinimui į laisvas [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, dėl kurių [*Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas)] sprendimo priėmimo dieną NTT vykdoma procedūra dar nėra pasibaigusi, o jeigu tokia procedūra nebevykdoma – į būsimas laisvas [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, apie kurias turi būti paskelbta.“

17 NTT įstatymo 44 straipsnio 1a dalis į šį straipsnį įtraukta 2017 m. gruodžio 8 d. Įstatymu, kuriuo iš dalies keičiamas Nacionalinės teismų tarybos įstatymas ir tam tikri kiti įstatymai, įsigaliojusiu 2018 m. sausio 17 d., o 1b ir 4 dalys – 2018 m. liepos 20 d. Įstatymu, kuriuo iš dalies keičiamas Bendrosios kompetencijos teismų santvarkos įstatymas ir tam tikri kiti įstatymai, įsigaliojusiu 2018 m. liepos 27 d. Iki šių pakeitimų toje 1a dalyje nurodyti skundai pagal to paties 44 straipsnio 1 dalį turėjo būti teikiami *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas).

18 2019 m. kovo 25 d. sprendime *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucinis Teismas, Lenkija) pripažino NTT įstatymo 44 straipsnio 1a dalį prieštaraujančia Konstitucijos 184 straipsniui, iš esmės motyvuodamas tuo, kad toje 1a dalyje *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas) suteikta jurisdikcija nėra pateisinama nei atitinkamų bylų pobūdžiu, nei minėto teismo organizacinėmis savybėmis ar jo taikoma procedūra. Tame sprendime *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucinis Teismas) taip pat nurodė, kad šis prieštaravimo Konstitucijai pripažinimas „neišvengiamai lemia visų vykstančių teismo procesų, grindžiamų panaikinta nuostata, užbaigimą“.

19 Vėliau NTT įstatymo 44 straipsnis buvo iš dalies pakeistas 2019 m. balandžio 26 d. *Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych* (Įstatymas, kuriuo iš dalies keičiamas Nacionalinės teismų tarybos įstatymas ir Administracinių teismų santvarkos įstatymas; *Dz. U.*, 2019, 914 pozicija); jis įsigaliojo 2019 m. gegužės 23 d. Nuo tada iš dalies pakeista šio 44 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Procedūros dalyvis gali pateikti skundą [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] dėl [NTT] nutarimo neteisėtumo, nebent atskirose nuostatose numatyta kitaip. Individualiose bylose, susijusiose su paskyrimu eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, skundo pateikti negalima.“

20 Be to, šio 2019 m. balandžio 26 d. įstatymo 3 straipsnyje numatyta, kad „[i]ndividualios bylos dėl skundų, pateiktų dėl [NTT] nutarimų, susijusių su skyrimu eiti [*Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)] teisėjo pareigas, kurios yra iškeltos, bet nebaigtos nagrinėti iki šio įstatymo įsigaliojimo, pagal įstatymą yra nutraukiamos“.

Pagrindinės bylos

Byla C-509/20

21 Dėl ginčo pagrindinėje byloje C-509/20 jau buvo pateiktas ankstesnis prašymas priimti prejudicinį sprendimą, kurį išnagrinėjus buvo priimtas 2022 m. kovo 22 d. Sprendimas *Prokurator Generalny ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegija – Paskyrimas)* (C-508/19, EU:C:2022:201, toliau – Sprendimas *Prokurator Generalny*).

22 M. F., kuri eina *Sąd Rejonowy w P.* (P. apylinkės teismas, Lenkija) teisėjos pareigas, pagal Civilinio proceso kodekso 189 straipsnį pateikė skundą *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), jame paprašė pripažinti, kad dėl pažeidimų, tariamai turėjusių įtakos J. M. paskyrimui šio teismo Drausmės bylų kolegijos (toliau – Drausmės bylų kolegija) teisėju, J. M. ir *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesiejo tarnybos santykiai. Šį skundą M. F. pareiškė po to, kai J. M., eidamas Drausmės bylų kolegijos pirmininko pareigas, remdamasis iš dalies pakeisto Įstatymo dėl bendrosios kompetencijos teismų santvarkos 110 straipsnio 3 dalimi, priėmė nutartį, kuria *Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w X* (Drausmės bylų teismas prie X apeliacinio teismo, Lenkija) buvo paskirtas drausmės bylų teismu, kompetentingu nagrinėti drausmės bylą, iškeltą M. F. dėl to, kad tariamai per ilgai nagrinėjo bylas ir pavėluotai surašė savo sprendimų motyvus.

23 Grįsdama savo skundą M. F. teigė, kad J. M. skyrimas eiti *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjo pareigas nesukėlė pasekmių, nes Respublikos Prezidento raštas dėl J. M. paskyrimo šiam asmeniui buvo įteiktas tuo metu, kai kandidatas, kuris nutarime nebuvo siūlomas eiti šias pareigas, remdamasis NTT įstatymo 44 straipsnio 1a dalimi jau buvo pateikęs *Naczelny Sąd Administracyjny* (Vyriausiasis administracinis teismas) skundą dėl minėto nutarimo, kuriuo eiti minėtas pareigas pasiūlyta skirti J. M. Be to, atranka į šias pareigas buvo vykdoma pagal Respublikos Prezidento pranešimą, kuris nebuvo pasirašytas ministro, kaip to reikalaujama pagal Konstitucijos 144 straipsnį.

24 M. F. taip pat prašė, kad visi asmenys, paskirti Drausmės bylų kolegijos teisėjais, būtų nušalinti nuo pareigų ir kad jos ieškinį nagrinėtų *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis teismas) *Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych* (Darbo ir socialinio draudimo bylų kolegija) (toliau – Darbo ir socialinio draudimo bylų kolegija), o ne Drausmės bylų kolegija, paprastai kompetentinga nagrinėti tokius ieškinius pagal Aukščiausiojo Teismo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktą. Galiausiai M. F. pareikalavo per visą pagrindinės bylos nagrinėjimo laikotarpį taikyti laikinąją apsaugos priemonę – sustabdyti M. F. iškeltos drausmės bylos nagrinėjimą.

Bylos C-494/20 ir C-496/20

25 Su bylomis C-494/20 ir C-496/20 susijusių pagrindinių bylų aplinkybės yra beveik tapačios aplinkybėms, nagrinėtoms su byla C-509/20 susijusioje pagrindinėje byloje.

26 K. M., kuris yra *Sąd Okręgowy w K.*, (K. apygardos teismas, Lenkija) teisėjas, ir M. F. savo skunduose prašo pripažinti, kad T. P., perėmusio J. M., kaip Drausmės bylų kolegijos pirmininko, pareigas, ir *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesiejo tarnybos santykiai, nes skiriant tą asmenį tariamai buvo padaryta pažeidimų, panašių į nurodytuosius šios nutarties 23 punkte.

27 Be to, skundai pagrindinėje byloje buvo pateikti po to, kai T. P. priėmė nutartis, kuriomis buvo paskirti drausmės bylų teismai, kompetentingi nagrinėti K. M. ir M. F. iškeltas drausmės bylas dėl, pirma, viešų pareiškimų, susijusių su nagrinėjama drausmės byla ir kvestionuojančių NTT veiksmų nepriklausomumą ir teisėtumą, taip pat dėl Drausmės bylų kolegijos konstitucingumo ir apolitiškumo, ir, antra, dėl tariamų Sąjungos teisės nuostatų pažeidimų, kylančių iš šių teisminių sprendimų.

28 Galiausiai minėtuose skunduose pagrindinėse bylose K. M. ir M. F. taip pat pateikė prašymus dėl laikinųjų apsaugos ir proceso organizavimo priemonių, analogiškus nurodytiesiems šios nutarties 24 punkte. Be to, K. M. pareikalavo, kad apsaugos sumetimais atsakovui pagrindinėje byloje būtų uždrausta toliau eiti teisėjo pareigas *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), o minėtas teismas įpareigotas nušalinti šį asmenį nuo bet kokios teisminės veiklos.

Byla C-493/20

29 Pagrindinėje byloje pateiktame skunde P. J., kuris yra *Sąd Rejonowy w O.* (O. apylinkės teismas, Lenkija) teisėjas, prašo pripažinti, kad A. T. ir R. W.su *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesieja tarnybos santykiai dėl tariamų pažeidimų, padarytų skiriant juos Drausmės bylų kolegijos teisėjais, analogiškų nurodytiesiems šios nutarties 23 punkte.

30 Šis skundas buvo pateiktas po to, kai buvo priimtas sprendimas, kuriuo trijų teisėjų drausmės bylų kolegija, kuriai priklausė A. T. ir R. W., drausmės bylos nagrinėjimo metu dėl P. J. patvirtino laikiną jo nušalinimą per minėtą procedūrą, šio sustabdymo laikotarpiui sumažinant jo darbo užmokestį 40 %. Šis sprendimas buvo priimtas, be kita ko, remiantis tuo, kad P. J. be jokio teisinio pagrindo priėmė sprendimą, kuriuo *Sejm* (Lenkijos Seimas) sekretoriato vadovas raginamas pateikti piliečių ir teisėjų, parėmusių tam tikras kandidatūras į naujosios NTT narius, sąrašus.

31 Pagrindinėje byloje pateiktame skunde P. J. taip pat suformulavo prašymus dėl proceso organizavimo ir laikinųjų apsaugos priemonių, panašių į nurodytąsias šios nutarties 28 punkte, įskaitant prašymą sustabdyti ankstesniame punkte paminėtos drausmės bylos nagrinėjimą.

Byla C-492/20

32 Pagrindinėje byloje pareikštu skundu W. Ż., *Sąd Okręgowy w K.* (K, Lenkija) teisėjas, prašo pripažinti, kad K. Z. ir *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesieja tarnybos santykiai, nes pažeidimai, panašūs į nurodytuosius šios nutarties 23 punkte, tariamai turėjo įtakos jo paskyrimui šio teismo *Izba Cywilna* (Civilinių bylų kolegija) (toliau – Civilinių bylų kolegija) teisėju.

33 Šiame skunde W. Ż. nurodo, kad šiuo metu jam iškelta drausmės byla dėl to, kad per pokalbį jis suabejojo K. Z. paskyrimo į pareigas teisėtumu ir kad nustačius, jog pastarasis nėra saistomas tarnybos santykių, jis galėtų įrodyti taip išreikštos pozicijos pagrįstumą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad K. Z., kaip einantis *Sąd*

Najwyższy (Aukščiausiasis Teismas) pirmojo pirmininko pareigas, priėmė nutarimą, juo panaikino savo pirmtako nutarimą ir Drausmės bylų kolegijai vėl pavedė saugoti teisėjams iškeltų drausmės bylų medžiagą ir užtikrinti šių bylų administracinį valdymą.

34 Galiausiai W. Ż. pateikė prašymus dėl laikinųjų apsaugos priemonių ir proceso organizavimo, panašius į nurodytuosius šios nutarties 28 punkte, kuriais visų pirma siekė sustabdyti jam iškeltos drausmės bylos nagrinėjimą. Jis taip pat prašė surinkti įrodymus, susijusius su ankstesniame punkte minimu pokalbiu.

Byla C-491/20

35 Pagrindinėje byloje pareikštame skunde tas pats W. Ż. prašo pripažinti, kad A. S. ir *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesieja tarnybos santykiai, nes buvo padaryta pažeidimų, panašių į nurodytus šios nutarties 23 punkte, kurie tariamai paveikė atitinkamo asmens paskyrimą į šio teismo Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos (toliau – Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija) teisėjo pareigas.

36 Šis skundas buvo pateiktas po to, kai A. S., kaip vienintelis šios kolegijos teisėjas, priėmė nutartį, ja atmetė skundą, kuriuo W. Ż. ginčijo sprendimą jį perkelti be jo sutikimo, nors priimant šią nutartį Civilinių bylų skyriuje buvo nagrinėjamas prašymas, be kita ko, nušalinti visus kitus teisėjus, sudarančius Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegiją, kuri paprastai yra kompetentinga nagrinėti tokius skundus.

37 Minėtame pagrindinėje byloje pateiktame skunde W. Ż. taip pat išdėstė prašymus dėl proceso organizavimo ir laikinųjų apsaugos priemonių, panašius į nurodytuosius šios nutarties 28 punkte.

Byla C-495/20

38 (Ištaisyta 2023 m. kovo 2 d. nutartimi) Pagrindinėje byloje pateiktame skunde T. M., kuris yra *Sąd Rejonowy w B.* (B apylinkės teismas, Lenkija) teisėjas, prašo pripažinti, kad T. D., M. D., P. K., J. L., M. L., O. N., G. Z ir A. S. su *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesieja tarnybos santykiai, nes buvo padaryta pažeidimų, panašių į nurodytuosius šios nutarties 23 punkte, kurie tariamai turėjo įtakos atitinkamų asmenų paskyrimui į Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos teisėjo pareigas.

39 Šis skundas buvo pateiktas po to, kai minėta kolegija atmetė T. M. prašymą nušalinti kolegijos narius nagrinėjant jo inicijuotą bylą dėl NTT sprendimų, susijusių, pirma, su „bylos dėl NTT nario nušalinimo nuo bylos nagrinėjimo nutraukimu“, ir, antra, dėl „skundo dėl bylų paskirstymo“.

40 Minėtame pagrindinėje byloje pateiktame skunde T. M. pateikė prašymus dėl proceso organizavimo ir laikinųjų apsaugos priemonių, panašius į nurodytuosius šios nutarties 28 punkte, visų pirma paprašė sustabdyti jo bylos nagrinėjimą Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijoje.

Bylos C-506/20 ir C-511/20

41 Savo skunduose pagrindinėse bylose C-506/20 ir C-511/20 T. B. ir B. S., kurie abu yra *Sąd Rejonowy w S.* (S. apylinkės teismas, Lenkija) teisėjai, prašo pripažinti, kad pirmuoju atveju visų šios nutarties 38 punkte nurodytų Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos teisėjų nesieja

tarnybos santykiai, o antruoju atveju, – kad tarnybos santykiai nesieja šešių iš pirma minėtų teisėjų. Pareiškėjų pagrindinėse bylose nurodyti pagrindai yra grindžiami pažeidimais, panašiais į nurodytus šios nutarties 23 punkte, kurie tariamai turėjo įtakos atitinkamų asmenų paskyrimui į Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos teisėjų pareigas.

42 Kalbėdami apie savo suinteresuotumą pateikti skundus šie pareiškėjai pagrindinėse bylose remiasi tuo, kad, jiems pateikus prašymus užimti Drausmės bylų kolegijos teisėjo pareigas, NTT nė vieno iš jų nepasiūlė skirti į jas, ir tuo, kad jų pateiktus skundus dėl šios institucijos nutarimo, kuriuo į šias pareigas paskirti kiti kandidatai, iš esmės turės nagrinėti Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija, taigi, gali būti, ir teisėjai, kurie yra atsakovai pagrindinėse bylose.

43 Savo skunduose pagrindinėje byloje T. B. ir B. S. suformulavo prašymus dėl proceso organizavimo ir laikinųjų apsaugos priemonių, iš esmės panašių į nurodytuosius šios nutarties 28 punkte, visų pirma įskaitant prašymus sustabdyti bylų, kurias jie inicijavo Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijoje, nagrinėjimą.

Dėl prejudicinių klausimų

44 Kaip matyti iš nutarčių pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, įvairios sudėties Darbo ir socialinio draudimo bylų kolegija, kurioje nagrinėjami šie pagrindinėje byloje pateikti skundai, iš pradžių nusprendė sustabdyti šių skundų nagrinėjimą, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą byloje C-508/19 P*rokurator Generalny ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegija – Paskyrimas)*.

45 (Ištaisyta 2023 m. kovo 2 d. nutartimi) Vis dėlto atsižvelgdami į tam tikras aplinkybes, atsiradusias po šių sprendimų sustabdyti bylos nagrinėjimą, minėtos teismų kolegijos vėliau nusprendė pateikti šiuos prašymus priimti prejudicinį sprendimą. Šios aplinkybės susijusios, pirma, su tuo, kad 2020 m. gegužės 6 d. Drausmės bylų kolegijos pirmininkas pateikė prašymą perduoti didžiąją dalį dokumentų, susijusių su pagrindinėmis bylomis, o 2020 m. liepos 7–8 d. prokuroras pateikė reikalavimą visas šias bylas perduoti šiai kolegijai. Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusios teisėjų kolegijos nurodo, kad 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymu į Aukščiausiojo Teismo įstatymą neseniai buvo įtrauktas naujas 29 straipsnis, kurio 2 ir 3 dalyse *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) draudžiama ginčyti teismų teisėtumą ar vertinti teisėjų skyrimo teisėtumą arba jų įgaliojimus atlikti su teisingumo vykdymu susijusias užduotis. Trečia, šios teisėjų kolegijos remiasi 2020 m. liepos 8 d. Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos pirmininko raštu, kuriame jis nurodė, kad, atsižvelgiant į naujojo Aukščiausiojo Teismo įstatymo 26 straipsnio 2 dalies pirmąjį sakinį, kuris taip pat neseniai įtrauktas į minėtą įstatymą 2019 m. gruodžio 20 d. įstatymu, būtent pastaroji kolegija yra kompetentinga nuspręsti, ar pagrindinėje byloje pateikti skundai priskiriami Drausmės bylų kolegijos, ar Darbo ir socialinio draudimo bylų kolegijos, kuriai priklauso šiuo metu skundus nagrinėjantys teisėjai, kompetencijai.

46 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych)* [Aukščiausiasis Teismas (Darbo ir socialinio draudimo bylų kolegija)] nutarė sustabdyti bylų nagrinėjimą ir kiekvienoje nagrinėjamoje byloje pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar SESV 279 straipsnį ir Teisingumo Teismo procedūros reglamento 160 straipsnio 2 dalį, siejamus su ESS 4 straipsnio 3 dalimi ir 19 straipsnio 1 dalimi ir 2020 m. balandžio 8 d. Teisingumo Teismo nutarties *Komisija / Lenkijos Respublika* (byla C-791/19 R, EU:C:2020:277) rezoliucinės dalies 1 punkto pirma ir antra įtraukomis, reikia suprasti taip,

kad, kol nebus išspręsta byla C-791/19 R, *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) drausmės bylų kolegijos pirmininkas [*arba, kaip nurodyta byloje C-492/20 pateiktame klausime, prokuroras*] negali reikalauti perduoti bylos dėl *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjo tarnybos santykių nebuvimo nustatymo medžiagą dėl to, kad yra sustabdytas [Aukščiausiojo teismo įstatymo] 3 straipsnio 5 punkto, 27 straipsnio ir 73 straipsnio 1 dalies taikymas?

2. Ar ESS 2 straipsnį ir 4 straipsnio 2 dalį, siejamus su 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, ir teisės kreiptis teismą principą reikia aiškinti taip, kad:
   a) nacionalinis teismas privalo susilaikyti nuo draudimo „ginčyti teismų įgaliojimus“ ir „nustatyti ar vertinti teisėjo paskyrimo teisėtumą ar iš tokio paskyrimo kylančius įgaliojimus atlikti užduotis, susijusias su teisingumo vykdymu“, pavyzdžiui, nustatytus Aukščiausiojo Teismo įstatymo 29 straipsnio 2 ir 3 dalyse, taikymo, nes tai, kad Sąjunga pripažįsta valstybių narių konstitucinę tapatybę, nesuteikia nacionaliniam teisės aktų leidėjui teisės priimti sprendimus, pažeidžiančius pagrindines Sąjungos vertybes ir principus?
   b) konstitucinė valstybės narės tapatybė negali panaikinti įstatyme įtvirtintos teisės į nepriklausomą įstatymu įsteigtą teismą, jei per paskyrimo procedūrą, vykdomą prieš įteikiant paskyrimo raštą, buvo padaryta pažeidimų, aprašytų prejudiciniuose klausimuose bylose C-487/19 ir C-508/19, o jos išankstinės teisminės kontrolės buvo neleista atlikti tyčia ir tokiu būdu, kuris akivaizdžiai prieštarauja nacionalinei konstitucijai?

3. Ar ESS 2 straipsnį ir 4 straipsnio 2 dalį, siejamus su 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, ir teisės į teismą principą bei SESV 267 straipsnį reikia aiškinti taip, kad valstybės narės konstitucinės tapatybės sąvokos turinys, susijęs su teise kreiptis į teismą, gali būti nustatomas kaip privalomas valstybės narės paskutinės instancijos teismui tik per dialogą su Teisingumo Teismu, kurį vykdo tas teismas ar kiti nacionaliniai teismai (pvz., [*Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucinis teismas)], naudodamiesi prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra?

4. Ar ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą [*siejamą su SESV 267 straipsniu – šis patikslinimas pateikiamas tik prašymuose priimti prejudicinį sprendimą bylose C-494/20, C-506/20, C-509/20 ir C-511/20*] ir bendrąjį teisės kreiptis į anksčiau įstatymu įsteigtą teismą principą reikia aiškinti taip, kad valstybės narės paskutinės instancijos teismas turi atmesti prašymą perduoti bylos [kurioje jis pateikė Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą – *šis patikslinimas pateikiamas tik prašymuose priimti prejudicinį sprendimą bylose C-491/20 ir C-509/20*] medžiagą, jei tokį prašymą pateikė asmuo, paskirtas į teisėjo pareigas pagal nacionalinės teisės nuostatas ir tokiomis aplinkybėmis, dėl kurių buvo įsteigtas nepriklausomumo ir nešališkumo reikalavimų neatitinkantis ir nelaikytinas įsteigtu pagal įstatymą teismas, ir neprivalo prieš tai pasinaudoti procedūra, nurodyta prejudiciniame klausime byloje C-508/19 ar 2019 m. lapkričio 19 d. Teisingumo Teismo sprendime *A. K. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegijos nepriklausomumas)* (sujungtos bylos C-585/18, C-624/18 ir C-625/18, EU:C:2019:982)?“

47 Vėliau nutartyse dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose C-491/20-C-495/20, C-506/20 ir C-511/20 penktasis klausimas buvo suformuluotas taip:

„5. Ar ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, siejamą su ESS 2 straipsniu ir 4 straipsnio 3 dalimi ir teise kreiptis į teismą, reikia aiškinti taip, kad nacionalinis teismas, priimantis sprendimą byloje dėl nacionalinio teismo teisėjo tarnybos santykių nebuvimo nustatymo dėl esminių per paskyrimo procedūrą padarytų pažeidimų, privalo nurodyti taikyti

laikinąsias apsaugos priemones ir uždrausti atsakovui tokioje byloje priimti sprendimus bet kokiose kitose bylose, kurioms taikoma Sąjungos teisė, nes priešingu atveju tokio teisėjo veiksmai ir priimti sprendimai nesukeltų teisinių pasekmių, o kitoms institucijoms nurodyti neskirti tokiam atsakovui bylų ir neskirti jo į teismo kolegijas?“

48 Galiausiai visose šiose sujungtose bylose, išskyrus bylą C-509/20, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nurodydamas, kad veikė „pagal SESV 267 straipsnį, siejamą su Rekomendacijų nacionaliniams teismams dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo (OL C 380, 2019, p. 1) 27 punktu“, pateikė keturis toliau išdėstytus klausimus, kurie yra tapatūs keturiems klausimams, anksčiau pateiktiems Teisingumo Teismui byloje C-508/19 *Prokurator Generalny (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegija – Paskyrimas)*:

„6. Ar ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 2 straipsnį, 4 straipsnio 3 dalį ir 6 straipsnio 3 dalį, siejamus su [Chartijos] 47 straipsniu ir SESV 267 straipsnio trečia pastraipa, reikia aiškinti taip, kad valstybės narės paskutinės instancijos teismas byloje dėl tarnybos santykių nebuvimo nustatymo gali nuspręsti, jog teisėju nelaikomas asmuo, kuriam įteiktas paskyrimo į teisėjo pareigas šiame teisme raštas, išduotas remiantis nuostatomis, pažeidžiančiomis veiksmingos teisminės gynybos principą, arba taikant tvarką, kuri neatitinka šio principo, o teismui tyčia buvo užkirstas kelias išnagrinėti šį klausimą prieš rašto įteikimą?

7. Ar ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 2 straipsnį, 4 straipsnio 3 dalį ir [Chartijos] 47 straipsnį, siejamus su SESV 267 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad veiksmingos teisminės gynybos principas pažeidžiamas tuo atveju, kai paskyrimo į teisėjo pareigas raštas įteikiamas po to, kai nacionalinis teismas pateikė prejudicinį klausimą dėl Sąjungos teisės išaiškinimo, nuo atsakymo į kurį priklauso nacionalinės teisės nuostatų, kurių taikymas suteikė teisę įteikti šį raštą, atitiktis Sąjungos teisei?

8. Ar ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 2 straipsnį, 4 straipsnio 3 dalį, 6 straipsnio 3 dalį ir [Chartijos] 47 straipsnį reikia aiškinti taip, kad veiksmingos teisminės gynybos principas pažeidžiamas neužtikrinant teisės kreiptis į teismą tuo atveju, kai paskyrimo į teisėjo pareigas raštas įteikiamas pagal skyrimo procedūrą, kuri vyko akivaizdžiai pažeidžiant valstybės narės teisės aktų nuostatas dėl teisėjų skyrimo?

9. Ar ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 2 straipsnį, 4 straipsnio 3 dalį ir [Chartijos] 47 straipsnį, siejamus su SESV 267 straipsnio trečia pastraipa, reikia aiškinti taip, kad veiksmingos teisminės gynybos principas pažeidžiamas, kai nacionalinis įstatymų leidėjas valstybės narės paskutinės instancijos teisme įsteigia struktūrinį padalinį, kuris nėra teismas, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę?“

Procesas Teisingumo Teisme

Dėl prašymo taikyti pagreitintą procedūrą

49 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašė, kad pirmajam ir penktajam prejudiciniams klausimams būtų taikoma pagreitinta procedūra pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnį. Grįsdamas šį prašymą jis teigė, kad šios procedūros taikymą pateisina, kiek tai susiję su pirmuoju klausimu, poreikis išsklaidyti abejones dėl 2020 m. balandžio

8 d. Nutarties *Komisija / Lenkija* (C-791/19 R, EU:C:2020:277) materialinės taikymo srities ir, kiek tai susiję su penktuoju klausimu, poreikis užtikrinti Sąjungos teisės reikalavimus atitinkančios nacionalinės teismų sistemos veikimą.

50 Procedūros reglamento 105 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymu arba išimties tvarka savo iniciatyva Teisingumo Teismo pirmininkas, išklausęs teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, gali nuspręsti nagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal pagreitintą procedūrą, jeigu dėl bylos pobūdžio reikia, kad ji būtų greitai išnagrinėta.

51 Primintina, kad tokia pagreitinta procedūra yra procesinė priemonė, taikytina ypatingos skubos atvejais (2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Randstad Italia*, C-497/20, EU:C:2021:1037, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

52 Šioje byloje 2020 m. spalio 12 ir 30 d. sprendimuose bei 2020 m. lapkričio 13 d. sprendime Teisingumo Teismo pirmininkas, išklausęs teisėją pranešėją ir generalinį advokatą, nusprendė netenkinti šios nutarties 49 punkte nurodyto prašymo.

53 Šiuo klausimu iš pradžių reikia priminti, kad byloje C-508/19 *Prokurator Generalny ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegija – Paskyrimas)*, kuri buvo susijusi su tuo pačiu pagrindinės bylos ginču, kaip ir byloje C-509/20 ir kurioje Teisingumo Teismui buvo pateikti prejudiciniai klausimai, identiški šiose sujungtose bylose pateiktiems šeštajam–devintajam klausimams, Teisingumo Teismo pirmininkas 2019 m. rugpjūčio 20 d. sprendimu jau buvo atmetęs ankstesnį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymą taikyti pagreitintą procedūrą. Todėl Sprendimo *Prokurator Generalny* 39–43 punktuose nurodytos tokio atmetimo priežastys taikytinos ir šiose sujungtose bylose pateiktiems prašymams taikyti pagreitintą procedūrą.

54 Be to, net ir darant prielaidą, kad pagreitinta procedūra galėtų būti pradėta tik dėl kai kurių Teisingumo Teismui pateiktų prejudicinių klausimų, kaip šioje byloje prašo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, reikia pažymėti, kad nematyti, kodėl atsakymas į pirmąjį klausimą būtų itin skubus, nes šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas niekaip nepagrindė savo prašymo.

55 Dėl penktojo klausimo pirmiausia reikia priminti, kad vien aplinkybė, jog prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas pagal nacionalinę procedūrą, leidžiančią taikyti laikinąsias apsaugos priemones, savaime neįrodo, kad dėl bylos pobūdžio ją reikia išnagrinėti greitai (Sprendimas *Prokurator Generalny*, 40 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Antra, reikia pažymėti, kad prašymai taikyti laikinąsias apsaugos priemones, su kuriais susijęs šis penktasis klausimas, jau ilgą laiką buvo nagrinėjami prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme, būtent minėto teismo kolegijose, kurios iš pradžių sustabdė pagrindinių bylos nagrinėjimą, kol bus priimtas sprendimas byloje C-508/19 *Prokurator Generalny ir kt. (Aukščiausiojo Teismo drausmės bylų kolegija – Paskyrimas)*, o tai visiškai nepadeda pagrįsti teiginio, kad susiklostė ypatingos skubos situacija, kuria būtų galima pateisinti pagreitintą procedūrą siekiant atsakyti į šį klausimą.

Dėl bylų sujungimo

56 2020 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimu bylos C-491/20–C-496/20, C-506/20, C-509/20 ir C-511/20 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas.

Dėl dalies prejudicinių klausimų atsiėmimo

57 Kai Teisingumo Teismas byloje *Prokurator Generalny* pripažino prašymą priimti prejudicinį sprendimą byloje C-508/19 nepriimtinu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo buvo paklausta, ar jis ketina palikti šiuos prašymus priimti prejudicinį sprendimą.

58 Atsakydamas nacionalinis teismas 2022 m. balandžio 27 d. informavo Teisingumo Teismą, kad nusprendė atsiimti pirmąjį, aštuntąjį ir devintąjį prejudicinius klausimus, o kitus šešis klausimus palikti. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nutartis, kuriose išdėstyti šio sprendimo motyvai, priėmė 2022 m. gegužės 23 d. ir tą pačią dieną pranešė apie jas Teisingumo Teismui.

59 Iš minėtų motyvų matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog tebereikia atsakyti į antrąjį–ketvirtąjį klausimus, net jei Teisingumo Teismas į šeštąjį ir septintąjį klausimus atsakytų neigiamai arba pripažintų juos nepriimtinais, kaip tai padarė Sprendime *Prokurator Generalny*. Ketvirtasis klausimas susijęs su procesiniais sunkumais, kuriuos prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įveikti priimdamas sprendimą dėl galimo pagrindinių bylų perdavimo Drausmės bylų kolegijai arba Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijai. Savo ruožtu antrasis ir trečiasis klausimai glaudžiai susiję su ketvirtuoju klausimu, o atsakymai į antrąjį ir trečiąjį klausimus būtų dar reikalingesni, nes *Trybunał Konstytucyjny* (Konstitucinis Teismas) neseniai padėjo formuoti jurisprudenciją, kuria ribojama Sąjungos teisės viršenybės principo taikymo sritis.

60 Dėl penktojo klausimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad jis galėtų būti laikomas netekusiu dalyko tik tuo atveju, jei atsakymas į šeštąjį ir septintąjį klausimus būtų neigiamas arba jei Teisingumo Teismas juos pripažintų nepriimtinais.

61 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad šeštuoju ir septintuoju klausimais siekiama išsiaiškinti, ar pagal Sąjungos teisę reikalaujama, kad vidaus teisėje būtų numatyta speciali teisių gynimo priemonė, skirta iš šios teisės kylančioms asmenų teisėms ginti, kaip antai pagrindinėse bylose.

62 Pirma, priešingai nei Teisingumo Teismas nusprendė Sprendime *Prokurator Generalny*, procesas dėl teisėjo, kuris yra atsakovas pagrindinėje byloje C-508/19, dėl tarnybos santykių nebuvimo pripažinimo nebuvo papildomo pobūdžio drausmės bylos, iškeltos teisėjui, kuris yra pareiškėjas šioje byloje, atžvilgiu, nes šios dvi procedūros iš esmės yra savarankiškos, o pareiškėjo suinteresuotumas, kad būtų vykdoma procedūra dėl tarnybinių santykių nebuvimo pripažinimo, vertinamas tik po to, kai taip pradėtas teismo procesas pripažįstamas priimtinu. Be to, įvairiose pagrindinėse bylose nėra lygiagrečiai vystančių procedūrų, analogiškų nurodytoms Sprendime *Prokurator Generalny*.

63 Antra, atsižvelgiant į visas pagal nacionalinę sistemą privatiems asmenims prieinamas teisių gynimo priemones, kaip nurodyta šiame sprendime, reikėtų prieiti prie išvados, kad aptariamas ieškinys dėl tarnybinių santykių nebuvimo pripažinimo yra įtvirtintas, nes tai yra vienintelė

priemonė užtikrinti iš Europos Sąjungos sutarties 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Chartijos 47 straipsnio kylančių garantijų laikymąsi, turint omenyje, kad nacionalinėje teisėje nėra jokios teisių gynimo priemonės, kuria remiantis būtų galima tiesiogiai užginčyti Respublikos Prezidento netinkamai paskirto teisėjo mandatą.

64 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad, kaip rodo įvairūs konkretūs jo minimi pavyzdžiai, teisėjams, kurie laikosi gairių, išplaukiančių iš Teisingumo Teismo jurisprudencijoje teisinės valstybės klausimais, šiuo metu gresia tiek drausminės, tiek baudžiamosios represijos. Be to, jis pažymi, kad nacionalinių bylų medžiagą bylose C-487/19 ir C-508/19, kurią Teisingumo Teismas sugrąžino prašymus priimti prejudicinį sprendimą šiose bylose pateikusiems teismams, pasiliko naujasis *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) pirmasis pirmininkas ir neperdavė jos šiems teismams, o šių teismų sudėtis tuo metu buvo pertvarkyta taip, kad šiuo metu didžiąją jų dalį sudaro teisėjai, paskirti per procedūras, kurioms būdingi trūkumai, panašūs į nagrinėjamus minėtoje byloje C-487/19.

65 Galiausiai, kiek tai susiję su byloms C-494/20, C-496/20, C-508/19 ir C-509/20 būdingomis aplinkybėmis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad taip pat reikia atsižvelgti į tai, jog galiausiai būtent Drausmės bylų kolegija turės patikrinti, ar šios kolegijos pirmininkas teisėtai paskyrė drausmės bylų teismus, turinčius jurisdikciją nagrinėti lygiagrečiai pareiškėjams pagrindinėje byloje iškeltas drausmės bylas.

Dėl priimtinumo

66 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalį, jeigu byla akivaizdžiai nepriklauso Teisingumo Teismo jurisdikcijai arba jeigu prašymas yra akivaizdžiai nepriimtinas, išklausęs generalinį advokatą, Teismas bet kada gali nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi ir netęsti proceso.

67 Ši nuostata turėtų būti taikoma nagrinėjamoje byloje. Atsižvelgiant į sprendime *Prokurator Generalny* padarytas išvadas, dabar nekyla jokių abejonių dėl šių prašymų priimti prejudicinį sprendimą nepriimtinumo (pagal analogiją žr. 2020 m. spalio 6 d. Nutarties *Prokuratura Rejonowa w Słubicach*, C-623/18, nepaskelbta Rink., EU:C:2020:800, 23 punktą).

Dėl šeštojo ir septintojo klausimų

68 Dėl šeštojo ir septintojo klausimų iš pradžių reikia pažymėti, kad jie suformuluoti taip pat, kaip ir pirmieji du klausimai, pateikti prašyme priimti prejudicinį sprendimą, kurį Teisingumo Teismas pripažino nepriimtinu Sprendime *Prokurator Generalny*, ir kad su minėtu prašymu priimti prejudicinį sprendimą į Teisingumo Teismą kreiptasi toje pačioje pagrindinėje byloje, kurioje vėliau buvo pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą vienoje iš šių sujungtų bylų, t. y. byloje C-509/20.

69 Šiomis aplinkybėmis dera priminti, kad Sprendimo *Prokurator Generalny* 60 punkte Teisingumo Teismas priminė savo suformuotą jurisprudenciją, pagal kurią SESV 267 straipsnyje numatyta procedūra yra Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimo priemonė, dėl kurios Teisingumo Teismas pateikia nacionaliniams teismams Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris reikalingas sprendimui jų nagrinėjamose bylose priimti, ir kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas ne dėl to, kad būtų suformuluotos patariamosios nuomonės bendro pobūdžio arba hipotetiniais klausimais, o dėl to, kad reikia veiksmingai išspręsti ginčą. Šio

sprendimo 62 punkte Teisingumo Teismas taip pat priminė, jog pagal jo suformuotą jurisprudenciją iš SESV 267 straipsnio formuluotės ir iš jo sistemos matyti, kad prejudicinio sprendimo priėmimo procedūra, be kita ko, grindžiama prielaida, kad nacionaliniuose teismuose iš tiesų nagrinėjama byla, kurioje jie turi priimti sprendimą, galimai atsižvelgdami į prejudicinį sprendimą.

70 Kiek tai susiję su civiliniu ieškiniu dėl teisėjo tarnybos santykių nebuvimo pripažinimo, pareikšto pagrindinėje byloje, Sprendimo *Prokurator Generalny* (byla C-508/19) 66 punkte priminęs, kad jei pagal nacionalinę teisę leidžiama pareikšti tokio tipo ieškinį dėl deklaratyvaus sprendimo priėmimo ir jei nacionalinis teismas pripažino, kad remiantis šia teise jam pareikštas ieškinys yra priimtinas, Teisingumo Teismas neturi abejoti šiuo vertinimu, šio sprendimo 67 punkte Teisingumo Teismas vis dėlto konstatavo, kad nagrinėtu atveju būtent taip nebuvo.

71 Byloje C-508/19 prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuriame buvo pareikštas tokio pobūdžio ieškinys, pažymėjo, kad pagal taikytiną nacionalinę teisę jis neturi jurisdikcijos spręsti dėl akto, kuriuo tam tikras asmuo buvo paskirtas teisėju, teisėtumo ir kad tokio ieškinio priimtinumo negalima nustatyti remiantis nacionaline teise. Tačiau šiose sujungtose bylose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuriame nagrinėjami panašūs ieškiniai, irgi neturi tokios jurisdikcijos.

72 Taip pat Sprendimo *Prokurator Generalny* 68 ir 69 punktuose priminęs savo suformuotą jurisprudenciją, pagal kurią SESV 267 straipsnyje įtvirtintas Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimas iš principo reiškia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl ginčo pagrindinėje byloje, kad šis ginčas nebūtų laikomas visiškai hipotetiniu, ir turėdamas omenyje, kad kitaip gali būti tik tam tikromis išimtinėmis aplinkybėmis, šio sprendimo 70 ir tolesniuose punktuose Teisingumo Teismas paaiškino, kodėl nagrinėjamoje byloje nebuvo galima remtis tokia išimtimi.

73 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pirmiausia priminė, kad, remiantis Sprendimo *Prokurator Generalny* 70 punktu, siejamu su jo 63–65 punktais, iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą paaiškinimų byloje, kurioje priimtas šis sprendimas, buvo matyti, kad nors ieškovės pagrindinėje byloje pareikštu ieškiniu formaliai siekta pripažinti, kad J. M. nėra saistomas tarnybos santykių su *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), t. y. santykių su kuriais ieškovė pagrindinėje byloje buvo visiškai nesusijusi, galiausiai juo siekta užginčyti šio atsakovo skyrimo eiti *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjo pareigas teisėtumą. Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad taip minėta ieškovė iš tikrųjų prašė išspręsti teisinį klausimą, kilusį kitame teisme tuo metu nagrinėtoje jos drausmės byloje, dėl akto, kuriuo šis teismas buvo paskirtas, veiksmingumo, t. y. kitame, nei pradėtasis pagrindinėje byloje teismo procese, kurį, beje, pati ieškovė prašė nacionalinio teismo sustabdyti taikant laikinąją apsaugos priemonę.

74 Panašios išvados taikomos visose pagrindinėse bylose, kuriose pateikti šie prašymai priimti prejudicinį sprendimą.

75 Pirmiausia tai pasakytina apie bylą C-509/20, kuri, kaip jau minėta, yra susijusi su ta pačia pagrindine byla, kurioje priimtas Sprendimas *Prokurator Generalny*. Tai pasakytina ir apie pagrindines bylas C-494/20 ir C-496/20, kurios, kaip matyti iš šios nutarties 25–28 punktų, visais atžvilgiais panašios į pagrindines bylas, dėl kurių iškeltos bylos C-508/19 ir C-509/20.

76 (Ištaisyta 2023 m. kovo 2 d. nutartimi) Tai pasakytina ir apie kitas pagrindines bylas, nagrinėjamas šiose sujungtose bylose. Kaip matyti iš nutarčių dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą teiginių ir šios nutarties 29–43 punktuose pateiktų aprašymų, nors formaliai buvo prašoma konstatuoti, kad atsakovų pagrindinėse bylose ir *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesieja tarnybos santykiai, bylose C-491/20-C-493/20 C-495/20, C-506/20 ir C-511/20 skirtingų pareiškėjų pagrindinėse bylose pateiktais skundais galiausiai siekta užginčyti šių atsakovų paskyrimo į *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų pareigas teisėtumą ir taip išspręsti teisinius klausimus, kylančius kituose teismuose nagrinėjamose kitose bylose, kurių šalys yra šie pareiškėjai pagrindinėse bylose. Be to, reikia pažymėti, kad beveik visi pareiškėjai pagrindinėse bylose taip pat prašė prašymą priimti prejudicinius sprendimus šiose bylose pateikusio teismo taikant laikinąją apsaugos priemonę sustabdyti kitus atskirus teismo procesus, kuriuose jie dalyvauja.

77 Taigi, pagal analogiją su tuo, ką Teisingumo Teismas pažymėjo sprendimo *Prokurator Generalny* 71 punkte dėl identiškų klausimų, Teisingumo Teismui pateiktų byloje C-508/19, šeštasis ir septintasis klausimai, Teisingumo Teismui pateikti bylose C-491/20, C-492/20-C-496/20, C-506/20 ir C-511/20, yra glaudžiai susiję su kitais ginčais nei nagrinėjami pagrindinėse bylose, ir pastarieji iš tikrųjų yra tik šalutiniai, nes šiais klausimais iš esmės siekiama, kad būtų galima įvertinti, ar tam tikri pažeidimai, tariamai turėję įtakos teisėjų, kurie yra atsakovai pagrindinėse bylose, paskyrimui, lėmė tai, kad jie neturėjo ar neturės teisės imtis veiksmų šiose kitose bylose. Analogiškai – minėti klausimai konkrečiomis bylos C-492/20 aplinkybėmis pateikti siekiant įvertinti, ar teiginys, kuriuo konstatuojami tokie pažeidimai, drausmės byloje, kurios šalis, be kita ko, yra pareiškėjas pagrindinėje byloje, gali būti kvalifikuojamas kaip drausmės pažeidimas.

78 Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo Sprendimo *Prokurator Generalny* 71 punkte, šiomis aplinkybėmis siekdamas visapusiškai įvertinti tų pačių prejudicinių klausimų apimtį ir tinkamai į juos atsakyti Teisingumo Teismas būtų priverstas atsižvelgti į reikšmingas šių kitų teismo procesų aplinkybes, o ne į nagrinėjamų pagrindinių bylų aplinkybes, kaip to reikalaujama pagal SESV 267 straipsnį.

79 Antra, Sprendimo *Prokurator Generalny* 72 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad neturėdama teisės tiesiogiai pareikšti ieškinio dėl atsakovo pagrindinėje byloje, dėl kurios priimtas minėtas sprendimas, paskyrimo Drausmės bylų kolegijos pirmininku arba dėl jo priimto akto, kuriuo buvo paskirtas už ieškovei iškeltos drausmės bylos nagrinėjimą atsakingas drausmės bylų teismas, ieškovė pagrindinėje byloje tame teisme galėjo iškelti prieštaravimą dėl minėtu aktu galimai pažeistos jos teisės į tai, kad tą bylą išnagrinėtų pagal įstatymus anksčiau įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas.

80 Sprendimo *Prokurator Generalny* 73 punkte Teisingumo Teismas šiuo klausimu taip pat pabrėžė, kad jau yra nusprendęs, jog nacionalinės teisės nuostatomis, kuriomis Drausmės bylų kolegijos pirmininkui suteikiama diskrecija skirti drausmės bylų teismą, turintį teritorinę jurisdikciją nagrinėti bendrosios kompetencijos teismų teisėjams iškeltas drausmės bylas, pažeidžiama ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa (2021 m. liepos 15 d. Sprendimas *Komisija / Lenkija (Teisėjų drausmės tvarka)*, C-791/19, EU:C:2021:596, 176 punktas). Sprendimo *Prokurator Generalny* 74 punkte Teisingumo Teismas taip pat pažymėjo, kad atsižvelgiant į tiesioginį šios nuostatos poveikį, kiek pagal ją reikalaujama, kad teismai, kuriems pavesta aiškinti ir taikyti Sąjungos teisę, turi būti nepriklausomi, nešališki ir iš anksto pagal įstatymą įsteigti, pagal Sąjungos teisės viršenybės principą reikalaujama, kad toks drausmės bylų teismas netaikytų tokių nacionalinės teisės nuostatų, taigi, ir pripažintų, kad neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl savo nagrinėjamo ginčo.

81 Dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos ir šios nutarties 65 punkte paminėtos aplinkybės, kad galiausiai būtent Drausmės bylų kolegija turės patikrinti, ar šios kolegijos pirmininkas teisėtai paskyrė drausmės bylų teismus, kompetentingus nagrinėti aptariamas drausmės bylas, svarbu pažymėti, kad po šių prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikimo Teisingumo Teismas, be kita ko, nusprendė, jog neužtikrindama drausmės bylų kolegijos, kuri apeliacine tvarka nagrinėja drausmės bylas dėl bendrosios kompetencijos teismų teisėjų, nepriklausomumo ir nešališkumo, Lenkijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą (2021 m. liepos 15 d. Sprendimas *Komisija / Lenkija (Teisėjų drausmės tvarka)*, C-791/19, EU:C:2021:596, 113 punktas).

82 (Ištaisyta 2023 m. kovo 2 d. nutartimi) Dėl šios nutarties 75 punkte nurodytų priežasčių 79–81 punktuose išdėstyti argumentai vienodai taikomi ir nagrinėjant bylas C-494/20, C-496/20 ir C-509/20.

83 Be to, panašūs samprotavimai gali *mutatis mutandis* būti pateikti ir dėl kitų pagrindinių ginčų šiose sujungtose bylose.

84 Taigi, pirma, pareiškėjas pagrindinėje byloje C-492/20 galėjo pateikti savo argumentus, grindžiamus tariamais teisėjo, kuris yra atsakovas pagrindinėje byloje, paskyrimo trūkumais atsižvelgiant į ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, tiesiogiai drausmės teismui, kuriame jam iškelta drausmės byla, siekdamas užginčyti tariamai neteisėtą šios nutarties 33 punkte nurodytų pastabų, kurias jis pateikė dėl šio skyrimo aplinkybių, pobūdį.

85 Toliau, kalbant apie bylą C-493/20, reikia pažymėti, kad pareiškėjui pagrindinėje byloje taip pat turi būti suteikta galimybė šioje byloje remtis galimu Drausmės bylų kolegijos jo atžvilgiu priimto sprendimo dėl laikinųjų apsaugos priemonių neveiksmingumu, nurodant, kad šis sprendimas prieštarauja ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai tiek per jo atžvilgiu vykstančią drausmės procedūrą, tiek prieš visas kitas nacionalines institucijas, kurių gali būti paprašyta imtis tolesnių veiksmų dėl šio sprendimo.

86 Kalbant apie bylą C-491/20, svarbu priminti, kad byloje, kurią inicijavo W. Ż., siekdamas užginčyti jo perkėlimą, ir kurioje nutartį priėmė teisėjas A. S., minimas šios nutarties 36 punkte, Civilinių bylų skyrius, gavęs prašymą dėl nušalinimo minėtoje byloje, pateikė Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą, dėl kurio buvo priimtas 2021 m. spalio 6 d. Sprendimas *W. Ż. (Aukščiausiojo Teismo išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegija – Paskyrimas)* (C-487/19, EU:C:2021:798).

87 Kaip nurodyta minėtame sprendime ir kaip matyti iš jo rezoliucinės dalies, Teisingumo Teismas nusprendė, jog ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa ir Sąjungos teisės viršenybės principas turi būti aiškinami taip, kad nacionalinis teismas, nagrinėjantis prašymą dėl nušalinimo, pridėtą prie skundo, kuriame Sąjungos teisę aiškinančio ir taikančio teismo teisėjas ginčija sprendimą perkelti jį be jo sutikimo, turi laikyti negaliojančia – jeigu tai būtina Sąjungos teisės viršenybei užtikrinti, atsižvelgiant į nagrinėjamą procesinę situaciją, – galutinės instancijos teismo vieno teisėjo priimtą nutartį atmesti tą skundą, jeigu iš visų sąlygų ir aplinkybių, kuriomis vyko šio tokią nutartį priėmusio teisėjo skyrimo procedūra, matyti, kad jis buvo paskirtas akivaizdžiai pažeidžiant pagrindines taisykles, kurios yra sudedamoji atitinkamos teismų sistemos steigimo ir veikimo dalis, ir kad pažeidžiamas visos tos procedūros rezultatas, taip sukeliant teisės subjektams pagrįstų abejonių dėl atitinkamo teisėjo nepriklausomumo ir nešališkumo, todėl tos nutarties negalima laikyti tokia, kurią priėmė pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas, kaip tai suprantama pagal ESS 19 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą.

88 Galiausiai, kalbant apie bylas C-495/20, C-506/20 ir C-511/20 ir apie pareiškėjų pagrindinėse bylose siekiamą tikslą, t. y. iš esmės pasiekti, kad Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos teisėjai negalėtų priimti sprendimo dėl skundų, kuriuos jie, beje, pateikė *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas), nurodytų šios nutarties 38–43 punktuose, pažymėtina, kad jie vėlgi turi turėti galimybę būtent su šiais skundais susijusiame procese ir juos nagrinėjančiame teisme pateikti argumentus dėl galimo atitinkamų Sąjungos teisės nuostatų pažeidimo.

89 Be to, dar svarbu pažymėti, kad, atsižvelgiant į šios nutarties 80 punkte jau minėtą ES sutarties 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos tiesioginį veikimą ir jo pasekmes Sąjungos teisės viršenybės principui visų kiekvienos valstybės narės valdžios institucijų atžvilgiu, nematyti, kaip sprendimais, kurie būtų priimti šiose pagrindinėse bylose ir kuriuose būtų pripažinta, kad atsakovai pagrindinėse bylose nėra saistomi tarnybos santykių, šiose bylose galėtų būti pasiektas kitoks rezultatas pareiškėjų pagrindinėse bylose atžvilgiu nei tas, kuris prireikus galėtų būti gautas visose šios nutarties 82–88 punktuose nurodytose nacionalinių teismų lygiagrečiai nagrinėjamose bylose tiesiogiai remiantis ESS 19 straipsnio 1 dalies antra pastraipa.

90 Trečia, Sprendimo *Prokurator Generalny* 75 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad iš nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, pateiktų paaiškinimų, kuriems visiems prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiose sujungtose bylose nurodė visiškai pritariantis, ir iš pačio pirmojo prejudicinio klausimo, pateikto byloje C-508/19, kuris šiose sujungtose bylose buvo pakartotas kaip šeštasis klausimas, matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo iškelti klausimai, be kita ko, yra susiję su tuo, jog Lenkijos įstatymų leidėjas sąmoningai pakeitė nacionalinį teisinį reguliavimą, siekdamas užkirsti kelią tam, kad *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų skyrimo procedūrai būtų taikoma veiksminga teisminė kontrolė.

91 Šiuo atžvilgiu, kalbant apie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo kritikuotus teisės aktų pakeitimus, kurie vėliau padarė įtaką NTT įstatymo 44 straipsniui, kaip matyti iš Sprendimo *Prokurator Generalny* 77–81 punktų, Teisingumo Teismas iš esmės pažymėjo, kad dėl šių pakeitimų buvo priimtas 2021 m. kovo 2 d. Sprendimas *A. B. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimas – Skundas)* (C-824/18, EU:C:2021:153). Šiuo klausimu Teisingumo Teismas, be kita ko, priminė šio sprendimo rezoliucinės dalies formuluotę; joje buvo patikslinta, kokiomis sąlygomis į Teisingumo Teismą minėtoje byloje kreipęsis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turėjo teisę laikyti šiuos teisės aktų pakeitimus prieštaraujančiais ESS 19 straipsnio 1 dalies antrai pastraipai ir (arba) SESV 267 straipsniui, todėl jų netaikyti, remdamasis viršenybės principu.

92 Tokiomis aplinkybėmis Sprendimo *Prokurator Generalny* 80 punkte Teisingumo Teismas pabrėžė, kad 2021 m. kovo 2 d. Sprendimo *A. B. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimas – Skundas)* (C-824/18, EU:C:2021:153) 129 ir 156 punktuose jis nusprendė, jog tokie ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos pažeidimai gali būti padaryti aplinkybėmis, kai visi svarbūs elementai, apibūdinantys nacionalinio aukščiausiojo teismo teisėjų skyrimo procedūrą, atsižvelgiant į atitinkamas nacionalines teisines ir faktines aplinkybes, visų pirma sąlygos, kuriomis staiga apribojamos iki tol tokioje skyrimo procedūroje egzistavusios teisminės teisių gynimo priemonės galimybės arba panaikinamas tokių teisių gynimo priemonių veiksmingumas, gali teisės subjektams sukelti sisteminio pobūdžio abejonių dėl teisėjų, paskirtų pasibaigus šiai procedūrai, nepriklausomumo ir nešališkumo.

93 Be to, Sprendimo *Prokurator Generalny* 81 punkte Teisingumo Teismas taip pat priminė, kad 2021 m. kovo 2 d. Sprendimo *A. B. ir kt. (Aukščiausiojo Teismo teisėjų skyrimas – Skundas)* (C-824/18, EU:C:2021:153) 129 ir 156 punktuose buvo aiškiai nurodęs, jog galimybės pasinaudoti teismine teisių gynimo priemone nebuvimas tokioje skyrimo procedūroje tam tikrais atvejais gali nesukelti problemų atsižvelgiant į iš Sąjungos teisės, visų pirma ESS 19 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, kylančius reikalavimus.

94 Šio sprendimo 81 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad šiuo klausimu konstatuotina, jog tokiu ieškiniu, kaip pagrindinėje byloje *Prokurator Generalny*, iš esmės siekiama, kad atsakovo pagrindinėje byloje skyrimas eiti *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjo pareigas būtų pripažintas negaliojančiu *erga omnes*, nors pagal nacionalinę teisę visiems teisės subjektams neleidžiama ir niekada nebuvo leidžiama ginčyti teisėjų skyrimo pareiškiant tiesioginį ieškinį dėl tokio paskyrimo panaikinimo arba pripažinimo negaliojančiu.

95 Tie patys priminimai ir išvados taikomi visoms pagrindinėms byloms.

96 Atsižvelgdamas į visus Sprendime *Prokurator Generalny* pabrėžtus ir ką tik primintus aspektus ir į tai, kad pagal SESV 267 straipsnį Teisingumo Teismui patikėta funkcija – pateikti bet kuriam Sąjungos teismui teikti informaciją, Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris būtinas priimant sprendimą dėl jo nagrinėjamų realių ginčų, visų pirma atsižvelgiant į visą asmenų turimų teisminių teisių gynimo priemonių sistemą, Teisingumo Teismas galiausiai šio sprendimo 82 punkte nusprendė, jog prejudiciniame sprendime pateiktais klausimais peržengiamos SESV 267 straipsnyje numatytos jo jurisdikcijos ribos.

97 Nacionalinio teismo nurodyti ir šios nutarties 64 punkte paminėti veiksniai nėra tokio pobūdžio, kad galėtų turėti įtakos visiems ką tik išdėstytiems argumentams ir ankstesniame šios nutarties punkte pakartotai išvadai.

98 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad šeštąjį ir septintąjį prejudicinius klausimus reikia pripažinti akivaizdžiai nepriimtinais.

Dėl penktojo klausimo

99 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, penktasis prejudicinis klausimas savo ruožtu yra akivaizdžiai nepriimtinas, nes, kaip matyti iš šios nutarties 60 punkto, pats prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad jei šeštasis ir septintasis klausimai būtų pripažinti nepriimtinais, šis klausimas netektų dalyko.

100 Iš tikrųjų penktasis klausimas yra susijęs su galimybe, kuri nėra leidžiama nacionalinėje teisėje, taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kuriomis būtų uždrausta atsakovams tam tikrose pagrindinėse bylose toliau eiti *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų pareigas, ir įpareigoti šį teismą nušalinti atitinkamus asmenis nuo bet kokios teisminės veiklos, kol bus priimti sprendimai dėl bylos esmės, kurie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui minėtose bylose, atsižvelgiant į numanomus Teisingumo Teismo atsakymus į šeštąjį ir septintąjį klausimus, galbūt leis konstatuoti, jog pagal Sąjungos teisę šių teisėjų ir *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) nesieja tarnybos santykiai. Tokiomis aplinkybėmis, kadangi šeštasis ir septintasis klausimai buvo pripažinti nepriimtinais ir dėl to į juos nebuvo atsakyta iš esmės, negalima laikyti, kad atsakymas į penktąjį klausimą yra būtinas pagrindinei bylai išspręsti.

Dėl ketvirtojo klausimo

101 Ketvirtasis klausimas taip pat turi būti pripažintas akivaizdžiai nepriimtinu.

102 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad dėl pačios šio ketvirtojo klausimo formuluotės, pakartotos šios nutarties 46 punkte, jį labai sunku suprasti, o nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvai irgi nepadeda suprasti tikslios jo apimties, nes tam tikri šiuose sprendimuose išdėstyti sudėtingi teiginiai, visų pirma susiję su tariamai egzistuojančiais antrojo ir ketvirtojo klausimų subsidiarumo ryšiais, dar labiau apsunkina šį supratimą. Todėl sunku apibrėžti tikslią ir konkrečią Sąjungos teisės nuostatų aiškinimo problemą, kuri pagrindinėse bylose gali kilti dėl šio ketvirtojo klausimo.

103 Kalbant konkrečiai, nematyti, kaip sąlygos, kuriomis abu Drausmės bylų kolegijos ir Išimtinės kontrolės ir viešųjų reikalų kolegijos pirmininkai buvo paskirti *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjais, galėtų vien dėl to, kad jie pateikė prašymus perduoti nagrinėjamas bylas, būti pažeista pareiškėjų pagrindinėje byloje teisė į tai, kad jų bylą išnagrinėtų nepriklausomas teismas. Iš tikrųjų tokį pažeidimą tam tikrais atvejais gali lemti tik teisėjų, kuriems galbūt būtų reikėję priimti sprendimus vienoje iš dviejų atitinkamų kolegijų, paskyrimo sąlygos.

104 Be to, neaišku ir kodėl dėl taip suformuluotų prašymų perduoti pagrindines bylas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui reikėtų priimti kitokį sprendimą nei tas, kurį jis bet kuriuo atveju privalo priimti, nepriklausomai nuo tokio „prašymo“ buvimo, dėl galimo minėtų bylų perdavimo vienai ar kitai atitinkamai kolegijai, nulemto aplinkybės, kad jos kompetentingos nagrinėti bylas, arba, priešingai, dėl galimo atsisakymo jas perduoti, pavyzdžiui, dėl to, kad tokia kolegija nėra nepriklausomas teismas.

105 Vadinasi, įvairiais atžvilgiais svarbu priminti, kad, kaip matyti iš suformuotos jurisprudencijos, būtina, kad nacionalinis teismas bent minimaliai paaiškintų prašomų išaiškinti Sąjungos teisės nuostatų pasirinkimo priežastis ir ryšį, kuris, jo manymu, egzistuoja tarp šių nuostatų ir jo nagrinėjamoje byloje taikytinų nacionalinės teisės aktų (žr., be kita ko, 2016 m. kovo 10 d. Sprendimą *Safe Interenvíos*, C-235/14, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:154, 115 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Šiuo klausimu nutartyse dėl prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikta informacija ir iškelti klausimai turi leisti Teisingumo Teismui ne tik pateikti naudingus atsakymus, bet ir suteikti valstybių narių vyriausybėms bei kitoms suinteresuotosioms šalims galimybę pateikti pastabas pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnį, o Teisingumo Teismas privalo užtikrinti, kad ši galimybė būtų garantuojama (žr. 2016 m. gegužės 12 d. Nutarties *Security Service ir kt.*, C-692/15–C-694/15, EU:C:2016:344, 21 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

106 Galiausiai antrasis ir trečiasis klausimai taip pat yra akivaizdžiai nepriimtini.

107 Šiuo aspektu reikėtų priminti, kad minėti klausimai yra susiję su Aukščiausiojo Teismo įstatymo 29 straipsnio 2 ir 3 dalyse įtvirtintais draudimais ginčyti teismų teisėtumą arba nustatyti ar vertinti teisėjo paskyrimo legitimumą ar jo įgaliojimus atlikti teismines funkcijas.

108 Kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo paaiškinimų, šiuos klausimus jis pateikė dėl to, kad tokios nacionalinės teisės nuostatos galėjo tapti kliūtimi, pirma, jam konstatuoti, kad atsakovų pagrindinėse bylose ir *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas)

nesiejo tarnybos santykiai, jeigu Teisingumo Teismo atsakymai į šeštąjį ir septintąjį klausimus būtų leidę tai pripažinti, ir, antra, *Sąd Najwyższy* (Aukščiausiasis Teismas) teisėjų kolegijoms, pateikusioms šiuos prašymus priimti prejudicinį sprendimą, atsisakyti perduoti pagrindines bylas nagrinėti kitoms šio teismo kolegijoms, nors atsisakyti būtų būtina atsižvelgiant į Teisingumo Teismo atsakymus į pirmąjį ir ketvirtąjį klausimus.

109 Tokiomis aplinkybėmis pakanka konstatuoti, kad, atsižvelgiant į tai, kad ketvirtasis, šeštasis ir septintasis klausimai nepriimtini, ir į tai, kad pirmasis klausimas buvo atsiimtas, galimi atsakymai į antrąjį ir trečiąjį klausimus neturėtų jokios reikšmės siekiant priimti sprendimus pagrindinėse bylose.

110 Iš viso to, kas išdėstyta, šiuos prašymus priimti prejudicinį sprendimą reikia pripažinti akivaizdžiai nepriimtinais.

111 (Ištaisyta 2023 m. kovo 2 d. nutartimi) Tokiomis aplinkybėmis nėra reikalo priimti sprendimo dėl A. S. prašymo apklausti liudytoją pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 67 straipsnį, nes nebeliko šio prašymo dalyko (pagal analogiją žr. 2020 m. spalio 6 d. Nutarties *Prokuratura Rejonowa w Słubicach*, C-623/18, nepaskelbta Rink., EU:C:2020:800, 37 punktą).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

112 Kadangi šis procesas pagrindinių bylų šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamose bylose, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nutaria:

Sąd Najwyższy (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) **[Aukščiausiasis Teismas (Darbo ir socialinio draudimo bylų kolegija, Lenkija] 2020 m. liepos 15 d. nutarimais pateikti prašymai priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtini.**

Parašai.